

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การรับรู้และการใช้ฉลากโภชนาการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การรับรู้และการใช้ฉลากโภชนาการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งลงทะเบียนในภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2551 ในการศึกษาคครั้งนี้เลือกหอพักแบบเจาะจงคือ หอพักชาย อาคาร 4 และหอพักหญิง อาคาร 8 เนื่องจากเป็นหอพักซึ่งมีนักศึกษาพักอาศัยอยู่จำนวนมากที่สุดในภาคเรียนฤดูร้อนดังกล่าว โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (เกียรติสุดา ศรีสุข ,2547) จากหอพักละ 50 คน รวม 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ภาวะสุขภาพ ผลិតภัณฑ์ อาหารที่ซื้อและสถานที่เลือกซื้อ

ส่วนที่ 2 การรับรู้ภาพลักษณ์ภายนอกและข้อมูลบนฉลากโภชนาการ มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 2.1 การรับรู้ภาพลักษณ์ภายนอกของฉลากโภชนาการ
2.2 การรับรู้ข้อมูลบนฉลากโภชนาการ

การถามเป็นแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนการรับรู้ภาพลักษณ์ภายนอกและการรับรู้ข้อมูลบนฉลากโภชนาการ คือ

รับรู้	1	คะแนน
ไม่รับรู้	0	คะแนน

การแปลผลคะแนนการรับรู้ภาพลักษณ์ภายนอกและการรับรู้ข้อมูลบนฉลาก
โภชนาการ รวม 10 ข้อ (กนกทิพย์ พัฒนาพิวพันธ์, 2543) ดังนี้

7-10 คะแนน หรือ ร้อยละ 80-100 หมายถึง การรับรู้สูง

4-6 คะแนน หรือ ร้อยละ 60-79 หมายถึง การรับรู้ปานกลาง

1-3 คะแนน หรือ ร้อยละ 0-59 หมายถึง การรับรู้ต่ำ

ส่วนที่ 3 การใช้ประโยชน์จากข้อมูลบนฉลากโภชนาการ การนำความรู้เรื่องฉลาก
โภชนาการไปปฏิบัติในการเลือกซื้ออาหารสำเร็จรูป เกณฑ์การให้คะแนน
(สมบูรณ์ สุริยวงศ์ และคณะ, 2544) ดังนี้

อ่านฉลากก่อนการตัดสินใจ เป็นส่วนใหญ่ 2 คะแนน

อ่านฉลากก่อนการตัดสินใจ เป็นส่วนน้อย 1 คะแนน

ไม่เคยอ่านฉลากก่อนการตัดสินใจ 0 คะแนน

การแปลผลคะแนนเฉลี่ย (สมบูรณ์ สุริยวงศ์ และคณะ, 2544) ของการปฏิบัติดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 0-0.49 หมายถึง การปฏิบัติต้องปรับปรุง

คะแนนเฉลี่ย 0.5-1.49 หมายถึง การปฏิบัติควรปรับปรุง

คะแนนเฉลี่ย 1.5-2.00 หมายถึง การปฏิบัติดี

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ ผู้ศึกษานำเครื่องมือ เสนอ
ต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และพิจารณาความถูกต้องของ
ภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ จากนั้นนำเครื่องมือไปปรับปรุงแก้ไขตาม
ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เครื่องมือมีความถูกต้อง ชัดเจน มากขึ้น

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ ผู้ศึกษานำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไข
แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษา หอพักอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 คน โดย
แบบสอบถามเรื่องการรับรู้ข้อมูลบนฉลากโภชนาการหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร Kuder-
Richardson 20 (KR-20) ค่าที่ได้คือ 0.749 และแบบสอบถามเรื่อง การใช้ประโยชน์จากข้อมูลบน
ฉลากโภชนาการ หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha
Coefficient) (อุเทน ปัญญา, 2549) ค่าที่ได้คือ 0.867

การพิทักษ์สิทธิ

ผู้ศึกษาได้ชี้แจงการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการแจ้งวัตถุประสงค์ของการศึกษา และ ขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบ สอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่างมีสิทธิที่จะตอบ รับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการศึกษาครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างสามารถออกจากการศึกษาในระหว่างการ ดำเนินการโดยไม่เกิดผลเสียหายต่อกลุ่มตัวอย่าง ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น เมื่อกลุ่มตัวอย่างตกลงให้ ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและลงชื่อในใบยินยอมแล้ว ผู้ศึกษาจึงเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้นำหนังสือแนะนำตัวจากสาขาวิชา โภชนศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ยื่นต่อผู้จัดการหอพักนักศึกษา กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์และขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งผู้ศึกษาได้ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากนั้นได้ตรวจสอบความถูกต้องของการตอบก่อนนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ด้วยการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ และ หาค่าเฉลี่ย (กนกทิพย์ พัฒนาพัฑฒ์, 2543)